

Justis- og Beredskapsdepartementet

Levanger 4.6.26,

Hørings svar – forslag til endringer i gebyr i våpenforvaltningen

1. Innledning

Norges Politilederlag (NPL) viser til Justis- og beredskapsdepartementets høring om forslag til endringer i gebyr i våpenforvaltningen. NPL organiserer ledere i politi- og lensmannsetaten og har et særlig ansvar for å vurdere hvordan ressursbruk og finansieringsmodeller påvirker politiets samlede evne til å løse sitt samfunnsoppdrag. Våpenforvaltningen er en viktig del av politiets forvaltningsoppgaver, men må sees i sammenheng med etatens totale ressursbilde. Høringen har blitt behandlet i vårt utvalg for forvaltningssaker, samt styre.

2. Overordnet vurdering

NPL er positive til at det legges opp til en finansieringsmodell som i større grad sikrer at våpenforvaltningen ikke går på bekostning av øvrige politioppgaver. Det er etter vårt syn et grunnleggende prinsipp at våpenforvaltningen i utgangspunktet bør være selvfinansiert, på linje med f.eks. forvaltningen av pass og nasjonale ID-dokumenter. Dette er særlig viktig i en situasjon hvor politiet allerede står i krevende prioriteringer mellom bl.a. beredskap, etterforskning og forebygging.

3. Gebyrnivå og manglende risikovurdering

Samtidig som NPL støtter prinsippet om økt grad av selvfinansiering, vil vi påpeke at den foreslåtte gebyrøkningen fremstår som markant, og det vil oppstå en debatt på hvor stor del av forvaltningen som skal dekkes av et gebyr. Vi registrerer at det i begrenset grad er redegjort for hvilke atferdsmessige effekter gebyrøkningen kan få og risiko for utilsiktede konsekvenser. En vesentlig økning i gebyrnivå kan potensielt medføre redusert etterlevelse av regelverk og en større andel uregistrerte forhold, foruten en økt belastning på viktig frivillig aktivitet gjennom skytterlag og foreninger. Om dette gir økte utfordringer for politiet på sikt gjenstår å se.

4. Behov for delvis finansiering og en opptrappingsmodell

På denne bakgrunn mener NPL at det er behov for en mer gradvis tilnærming dersom gebyrnivået skal økes vesentlig. Vi anbefaler derfor at departementet vurderer en opptrappingsmodell for gebyrøkninger, som gir brukerne tid til tilpasning og forvaltningen tid til å vurdere effektene underveis. Som en del av dette bør det vurderes om Staten kan dekke utviklingskostnadene knyttet til digitaliseringen av våpenregisteret og

automatiseringen av saksbehandlingen av våpensøknader (kostandene pr 30.6.26). Beløpet kan helt, eller delvis finansiere en opptrappingsmodell. Samtidig er det viktig å minne om at en opptrapping ikke finansieres med midler som får konsekvenser for politiets øvrige virksomhet i et utfordrende trusselbilde.

6. Effektivisering og sammenheng mellom gebyr og kostnad

NPL vil også fremheve betydningen av at gebyrnivået står i rimelig forhold til faktiske kostnader og effektivitet i saksbehandlingen. I supplerende tildelingsbrev nr 7 2021 fra Justis- og Beredskapsdepartementet, kom bestillingen knyttet til ny digital våpenforvaltning. I punkt 2 nr 4 heter det: "Investeringen skal finansieres innenfor rammen av eksisterende nivå for våpengebyret. Etter at investeringen er dekket inn, skal våpengebyret settes ned til nytt selvkostnivå" Det heter videre i punkt 3: "Det vurderes ikke som aktuelt å øke gebyret, og utviklingsarbeidet må derfor finansieres innenfor rammen av dagens gebyrnivå."

Selv om det skulle være forhold som i ettertid kan forsvare en gebyrøkning, bør den politiske bestillingen også gjenspeiles mest mulig i endelig løsning. At det derfor jobbes med tiltak som kan ta ned kostnader parallelt med forsvarlig forvaltning vil være viktig.

7. Oppsummering

Norges Politilederlag:

- Støtter prinsippet om at våpenforvaltningen i hovedsak bør være selvfinansiert
- Understreker at dette er nødvendig for å skjerme øvrige politioppgaver
- Mener at foreslått gebyrøkning er markant og utilstrekkelig risikovurdert
- anbefaler innføring av en opptrappingsmodell
- Forutsetter at overgangskostnader dekkes med friske midler og ikke innenfor politiets rammer

Vi stiller oss til disposisjon for videre dialog om saken.

Kjetil Ravlo
Forbundsleder

«Ansvarlig, åpen og fremtidsrettet»

Norges Politilederlag i Parat
www.politilederen.no